

◀ **استحق ارزانی**

گروه اقتصادی – یک کارشناس اقتصاد کلان عنوان می‌کند: «برآوردهای موجود نشان می‌دهد در سال آینده بالغ بر ۲۲۰ هزار میلیارد تومان از درآمدهایی که از محل اخذ مالیات‌ها پیش‌بینی شده، محقق نخواهد شد.

این رقم به‌طور مستقیم بر میزان کسری بودجه افزوده می‌شود. همچنین از محل درآمدهای گمرکی حداقل ۸۰هزار میلیارد تومان کسری درآمد پیش‌بینی‌شده که به این ترتیب می‌توان ادعا کرد از محل درآمدهای مالیاتی ۳۰۰ هزار میلیارد تومان کسری شکل خواهد گرفت.»

محمدتقی فیاضی، منتقد حوزه اقتصاد، تصریح می‌کند: «کسری بودجه سال آینده رقمی بسیار بالا است که بی‌تردید به افزایش نرخ تورم منجر می‌شود. با این همه وقتی از این صحت می‌کنیم که تورم باز هم بیشتر می‌شود، به یک معنا داریم بر این نکته هم تأکید می‌کنیم که رشد اقتصادی ۱۴۰۳ به‌دلیل تورم بالایی که در اقتصاد وجود دارد، کاهش می‌یابد؛ به‌زبان ساده‌تر تورم به‌شدت از رشد اقتصادی می‌کاهد.»

آنچه در ادامه می‌خوانید
مشروح گفت‌وگو با این کارشناس است.

بودجه پیشنهادی دولت برای ۱۴۰۳ یا تغییری آن توسط مجلس راستی‌شورای نگهبان شده است، اختلافات دولت و مجلس در زمان بررسی لایحه بودجه به‌شدت افزایش پیدا کرد. به‌عنوان یک کارشناس حوزه بودجه‌ریزی نگاه شما به این بودجه چگونه است؟

واقعیت مهمی که باید درباره بودجه سال بعد بگویم این است که چه لایحه پیشنهادی دولت به مجلس و چه برنامه‌ای که با تغییرات نمایندگان مجلس در سند مالی ارائه‌شده توسط دولت نهایی شد، دارای یک اصل مشترک هستند؛ کسری بودجه فراوان. همان‌طور که می‌دانیم نمایندگان مجلس

مانند گذشته، تا اندازه‌ای به سقف بودجه اضافه کردند، اما حتی پیش از این اقدامی که نمایندگان کردند هم بودجه پیشنهادی دولت کسری فراوانی داشت و پس از بررسی در بهارستان این کسری تشدید هم شده است.

بر همین اساس می‌اگر بخواهم به تحلیل نتیجه اجرای این سند مالی بپردازم باید تصریح کنم که باتوجه به کسری بودجه چشمگیری که در این سند مستتر است، در سال آینده بخش بزرگی از فشار این کمبود منابع به بانک‌ها وارد می‌شود و این کسری را جبران می‌کنند که بدون‌تردید این اقدام موجب تحمیل توری بیشتر به اقتصاد خواهد شد.

درباره درآمدهای مالیاتی چه تحلیلی دارید؟

درباره این درآمدها دو موضوع مهم وجود دارد. از یک طرف درآمدهای مالیاتی را نسبت به قانون امسال نزدیک ۵۰درصد افزایش داده‌اند و از سوی دیگر وقتی میزان افزایش مالیات‌ها را با عملکردی که امسال داشتیم مقایسه کنیم، میزان افزایش آن به بیش از ۶۰درصد هم می‌رسد. این رقم بدون تردید بسیار زیاد است و می‌تواند به‌طور مستقیم بخش تولید کشور را دچار مشکلاتی کند.

بدون‌شکاف این اقدام منجر به کاهش رشد اقتصادی می‌شود، این در حالی‌است که دولت حاضر نشد حقوق کارمندان را بیشتر از ۱۸درصد افزایش دهد و در نهایت مجلس هم افزایش حقوق کارمندان و مستمری بازنشستگان را ۲۰درصد تصویب کرد.

پس باتوجه به تورم بالایی که امروز در کشورمان وجود دارد، در سال ۱۴۰۳ کاهش تقاضای موثر در داخل برای کالاها و خدمات حتمی است که این نیز رکود را تشدید می‌کند.

با این وصف کسری بودجه احتمالی ۱۴۰۳ چقدر خواهد بود؟

هشدار سنگین یک اقتصاددان درباره اقتصاد ۱۴۰۳!

■ کسری بودجه سال آینده رقمی بسیار بالاست که بی‌تردید به افزایش نرخ تورم منجر می‌شود. با این همه وقتی از این صحت می‌کنیم که تورم باز هم بیشتر می‌شود، به یک معنا داریم بر این نکته هم تأکید می‌کنیم که رشد اقتصادی ۱۴۰۳ به‌دلیل تورم بالایی که در اقتصاد وجود دارد، کاهش می‌یابد؛ به‌زبان ساده‌تر تورم به‌شدت از رشد اقتصادی می‌کاهد.

در نتیجه باید تصریح کرد در سال آینده فضای اقتصاد کلان کشور مان بسیار نامساعد خواهد بود و این مهم فشاری دوچندان بر نرخ ارز می‌آورد. به این شکل دولت مجبور می‌شود به فشار تقاضای بازار پاسخ دهد و به هر روی با کنترل و مدیریت تقاضا یا افزایش عرضه نرخ ارز را کنترل کند. من فکر می‌کنم در سال آینده بعید است بتوان بازار ارز را مانندامسال کنترل کرد و احتمال جهش‌های قیمتی و تضعیف ارزش ریال وجوددارد.

برآوردها از عملکرد سال ۱۴۰۳ در زمینه اخذ مالیاتی چیست؟

برآوردهای موجود نشان می‌دهد در سال آینده بالغ بر ۲۲۰ هزار میلیارد تومان از درآمدهایی که از محل اخذ مالیات‌ها پیش‌بینی‌شده، محقق نخواهد شد. این رقم به‌طور مستقیم بر میزان کسری بودجه افزوده می‌شود.

همچنین از محل درآمدهای گمرکی حداقل ۸۰هزار میلیارد تومان کسری درآمد پیش‌بینی‌شده که به این ترتیب می‌توان ادعا کرد از محل درآمدهای مالیاتی ۳۰۰ هزار میلیارد تومان کسری شکل خواهد.

اقتصادی

خیر؛ این‌د در صورتی مطرح بود که مجلس دیگر دست به منابع و مصارف بودجه‌ای نمی‌زد. همان‌طور که می‌دانیم نمایندگان مجلس هم تا اندازه‌ای بر بودجه افزودند. پس به نظر می‌رسد کسری ۵۰۰هزار میلیارد تومانی در منابع و مخارج عمده دولتی قطعی خواهد بود.

نمایندگان مجلس در زمان بررسی لایحه پیشنهادی دولت، ۴ درصد هم به سقف درآمدها اضافه کردند که معادل ریالی آن ۱۰۰ هزار میلیارد تومان می‌شود.

۴۰۰هزار میلیارد تومان بر هزینه‌ها افزود به این ترتیب این رقم را باید از افزایش درآمد کسر کنیم که معادل ۳۰۰هزار میلیارد تومان می‌شود. حال اگر این رقمی که با تغییرات مجلس به بودجه پیشنهادی دولت افزوده شده را با کسری مستتر در لایحه پیشنهادی دولت جمع کنیم، می‌توانم ادعا کنم در سال ۱۴۰۳ اقتصاد ایران باید انتظار یک کسری بودجه ۸۰۰هزار میلیارد تومانی را داشته باشد که رقمی بسیار بالا و حتی حیرت‌آور است.

با این وصف، دولت چه اقداماتی را برای کنترل کسری بودجه هنگامت احتمالی انجام می‌دهد؟

دولت تلاش می‌کند در طول سال، متناسب با درآمدهایی که کسب کرده، مصارف خویش را مدیریت کند و به‌نوعی از رشد بیش از پیش کسری جلوگیری کند. مسئله اساسی

در چنین مواقعی این است که چه میسران از مصارفی که در لایحه یا قانون بودجه پیش‌بینی شده را می‌توان جزو مصارف اجتناب‌ناپذیر دسته‌بندی کرد.

دولت به‌طور خاص نمی‌تواند در مصارف مربوط به حقوق کارمندان یا مستمری بازنشستگان هم ۲۰۰هزار میلیارد تومان کسری وجود خواهد داشت و در عمل به کسری بودجه اضافه می‌شود.

با این وصف سال آینده کسری بودجه ۵۰۰هزار میلیارد تومان خواهد بود؟

بودجه با عدم تخصیص برای برخی مصارف صفر می‌شود. بخشی دیگر هم با کمک بانک مرکزی و شبکه بانکی و از طریق افزایش پایه پولی جبران می‌شود که به‌طور مستقیم منجر به افزایش نرخ تورم می‌شود. یک راهکار دیگر هم دست‌اندازی به منابع صندوق توسعه ملی است که دولت می‌تواند بسته به میزان ارز موجود در این صندوق، منابعی در اختیار بگیرد و آنها را تبدیل به ریال و در مصارف خود هزینه کند. همچنین دولت‌های ایران اصولاً هنگامی که با حجم زیادی از کسری بودجه مواجه می‌شوند به‌سرعت سراغ بودجه عمرانی می‌روند و از منابع آن برداشت می‌کنند؛ به‌عبارت دقیق‌تر بودجه این‌بخش را تخصیص نمی‌دهند.

بر همین اساس من فکر می‌کنم در سال آینده بخش مهمی از بودجه عمرانی اختصاص نیابد.

باوجود این اقدامات، کسری قطعی را چقدر باید برآورد کرد؟

من فکر می‌کنم دولت اگر تمام هم و غم خود را بر سر صرفه‌جویی بگذارد و با نگاهی درست و توسعه‌محور، اولویت‌های هزینه‌ای خود را مشخص کند و بخشی از هزینه‌های زائد و اضافی را بپردازد هم حداقل ۳۰۰هزار میلیارد تومان کسری بودجه در سال آینده به‌وجود می‌آید که احتمالاً همه آنها را با منابع شبکه بانکی تأمین می‌کند که تورم‌زا است.

این میزان کسری بودجه‌ای، چه شرایطی را برای اقتصاد کلان رقم خواهد زد؟

همان‌طور که گفتیم سال آینده رقمی بسیار بالا است که بی‌تردید به افزایش نرخ تورم منجر می‌شود. با این همه وقتی از این صحت می‌کنیم که تورم باز هم بیشتر می‌شود، به یک معنا داریم بر این نکته هم تأکید می‌کنیم که رشد اقتصادی ۱۴۰۳ به‌دلیل تورم بالایی که در اقتصاد وجود دارد، کاهش می‌یابد؛ به‌زبان ساده‌تر تورم به‌شدت از رشد اقتصادی می‌کاهد.

اقتصاد کیش

روزانه

به این ترتیب شغل چندانی هم ایجاد نمی‌شود و معضل بیکاری هم‌زمان با رکود و تورم باقی می‌ماند. در نتیجه باید تصریح کرد در سال آینده فضای اقتصاد کلان کشورمان بسیار نامساعد خواهد بود و این مهم فشاری دوچندان بر نرخ ارز می‌آورد. به این شکل دولت مجبور می‌شود به فشار تقاضای بازار پاسخ دهد و به هر روی با کنترل و مدیریت تقاضا یا افزایش عرضه نرخ ارز را کنترل کند. من فکر می‌کنم در سال آینده بعید است بتوان بازار ارز را مانند امسال کنترل کرد و احتمال جهش‌های قیمتی و تضعیف ارزش ریال وجود دارد.

بودجه ۱۴۰۳ در نهایت یک بودجه انقباضی محسوب می‌شود؟

ما با دو سند مواجهیم؛ یک سند آن سندی است که دولت به مجلس برای بررسی ارائه کرد و سند دیگر، همان چیزی‌است که در مجلس به تصویب رسید. با این وصف اگر سرراغ‌مبانی لایحه پیشنهادی دولت برویم بودجه افزایش ۱۸ درصدی بودجه مشهود است که به‌طور طبیعی نشان‌دهنده بودجه‌ای انبساطی است. با این حال می‌دانیم که در عمل لایحه دولت به‌طور کامل محقق می‌شود، نه قانونی که به تصویب مجلس و شورای نگهبان می‌رسد.

اگر عملکرد در مبنای تحلیل خود بگذاریم، بودجه حدود ۲۳ درصد رشد کرده که در مقایسه با توری که امسال کشورمان پذیرای آن بوده، بیانگر یک بودجه انقباضی است. در این چند سال به‌طور کلی لوایح و قوانین بودجه‌ای که به تصویب رسیده‌اند انقباضی بوده‌اند.

گروه اقتصادی – عضو هیات نمایندگان کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی گفت: در شرایط کنونی هرچند تهاتر یک دستاورد نیست

و روشی برای رفع بحران است اما بااین روش نتوانسته‌ایم مبادلات اقتصادی داشته‌و در مقابل تحریم

قد علم کنیم. رضا پدیدسار در ارزیابی تهاتر نفت با کالا اظهار داشت: رسیدن به مرحله فروش نفت بصورت تهاتر ناشی از تحمیل تحریم‌ها است اما به

مشقتات پتروشیمی و اوره‌داده‌ایم و در مقابل نهاده‌های دامی تحویل گرفته‌ایم. وی افزود: در هر حال تهاتر از زمان تحریم وارد ادبیات اقتصاد ایران شد و در بسیاری کشورها نیز نهادینه‌سازی شد. همچنین تهاتر نفت با چین زمان توسعه فرودگاه امام مطرح شد. در مقابل گاز ایران

نیز با عراق تهاتر داریم، تهاتر با روسیه در زمینه تأمین کالا اساسی و تجهیزات انجام می‌شود. عضو هیات نمایندگان کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی گفت:در شرایط کنونی هرچند تهاتر یک دستاورد نیست و روشی برای رفع بحران است اما با این روش نتوانسته‌ایم مبادلات اقتصادی داشته

بنظرم به سید خودروهای لوکس وارداتی اضافه شد؛

دلار برای واردات بنز و BMW داریم؛ برای کار کردها نداریم!؟

انتخاب خودرو اضافه گردید و جانبازان تا پایان وقت روز دوشنبه ۱۴۰۲/۱۱/۹ امکان انتخاب خودرو را دارند. جانبازان محترم ۵۰درصد تا ۶۹درصد از روز سه شنبه ۱۴۰۲/۱۱/۱۳ تا روز جمعه ۱۳/۱۱/۱۴ تا مدت ۴ روز می‌توانند از خودروهای اعلامی، انتخاب خودرو نمایند. یک شنبه۱۴۰۲/۱۱/۱۴ مدت دو روز فقط سایر جانبازان معزز ۷۰درصد تا سقف ۳۰هزار یورو (سیف) می‌توانند از خودروهای اعلامی، انتخاب خودرو نمایند.

از روز دوشنبه۱۴۰۲/۱۱/۱۴ تا روز سه شنبه ۱۴۰۲/۱۱/۱۵ مدت دو روز فقط جانبازان معزز ۵۰درصد تا ۶۹درصد تا سقف ۲۵۰۰۰ یورو (سیف) می‌توانند از خودروهای اعلامی، انتخاب خودرو نمایند. **چند روز بعد این مدت زمان تمدید و اعلام شد:**
به اطلاع جانبازان محترم ۷۰درصد می‌رساند طی نامه سازمان توسعه تجارت یک روز مهلت زمان

خودروهای فرانسوی تأکید داشت و گفته بود: "خودروسازهای فرانسوی سابقه خوبی به لحاظ تعهدات شان در ایران ندارند. فاطمی امین یکسال قبل اظهار داشت: دولت فرانسه همچنین در این حوادث اخیر موضع گیری‌های نادرستی گرفته است و در حال حاضر برنامه‌ای برای اجازه دادن به واردات خودروهای فرانسوی نداریم." اما با همه این‌ها مصافحی برای دریافت خودرو Koleos – به عنوان شاسی بلند فرانسوی اجازه ورود گرفته است.

در کنار واردات خودروی فرانسوی، خودروهای وارداتی از ژاپن و آلمان نیز به جهت بیشترین میزان خروج ارز از کشور قابل تامل است. به گونه‌ای که در لیست اعلام شده از سوی وزارت صمت در سامانه واردات خودروی جانبازان، نام سه مدل خودروی وارداتی از آلمان قرار دارد. خودروهایی که سال‌هاست ممنوعیت ورود دارند و حالا شانس

می‌توانیم به جای کالا، تکنولوژی هم وارد کنیم این موضوعات باید تحلیل شود.وی درباره تلقی تهاتر و ارزان‌فروشی نفت گفت: قیمت نفت و کالای مورد تهاتر بستگی به توافق انجام شده دارد، اینگونه نیست که ما نفت را به قیمت ارزان بفروشیم و کالای ارزان را اختیار کشورها قرار دهیم، قیمت نفت و

هر کالایی که ما تحویل می‌گیریم در بازار جهانی مشخص و در اینجا در واقع این سیاست است که تعیین می‌کند که قیمت هر کدام به چه شکل تعیین شود. ممکن است در مبادلات ترمولوژی خرید و فروش دو طرف به هم امتیازاتی نیز بدهند ولی اصل بر تخفیف نیست. پدیدسار گفت: وقتی تحریم